

Anmeldelse:

RELATIONS-KOMPETENCE

Af Louise Klinge

Aarhus Universitetsforlag 2018, nr. 11 i serien Pædagogisk rækkevidde

Anmeldt af Hanne Uhre Hansen, religionspædagogisk konsulent i Fyens Stift

At gode relationer til konfirmanderne har stor betydning for konfirmandforberedelsens forløb, er ingen nyhed ... Tværtimod er det en gængs erfaring for de fleste, at måden vi er sammen på, taler til hinanden, agerer over for hinanden osv. har stor indflydelse på, hvordan det hele forløber, og hvordan der bliver taget imod den viden og de tanker og ideer, vi som undervisere gerne vil give videre til konfirmanderne.

Det er ikke nødvendigvis altid så nemt at sætte fingeren på, hvad det er der sker – hverken når det lykkes, eller når det ikke går som planlagt. Vi taler om »kemi« og »stemning« – men faktisk er der et andet mere præcist udtryk; nemlig relationskompetence! Og fordelen ved det begreb er, at det præciserer, hvad det er, vi taler om, og vigtigere endnu, hvordan vi som undervisere kan blive bedre til at agere relationskompetent.

»Vi er alle født ind i fællesskab og i større eller mindre grad i stand til at aflæse andres signaler, sindsstemninger og handlinger, og når vi reagerer hensigtsmæssigt på andres signaler, opfører vi os relationskompetente.«

Det er det, bogen »Relations-kompetence« handler om. Den er hurtigt læst med sine kun 72 sider, men giver utroligt meget stof til eftertanke. Måske fordi den slår ned på det, som kan være ømt at kigge på – det, man ofte bilder sig ind, er enten medfødt eller umuligt at tilegne sig. Bogens pointe er faktisk en anden, nemlig at det ikke er noget, man er, men noget man gør. Vi er alle født ind i fællesskab og i større eller mindre grad i stand til at aflæse andres signaler, sindsstemninger og handlinger, og når vi reagerer hensigtsmæssigt på andres signaler, opfører vi os relationskompetente. Det er dog samtidig også noget, vi udvikler gennem livet – og som kan forstyrres af vores egen »bagage« og fra øjeblik til øjeblik af travlhed/sindsstemning/stres osv. Derfor giver det god mening at blive bevidst om, hvordan den måde, man agerer på som underviser, påvirker konfirmanderne. Ikke mindst fordi helt enkle opmærksomhedspunkter kan have stor effekt.

»Meget forsimplet handler relationskompetence om at have konfirmandens ve og vel på sinde.«

Meget forsimplet handler relationskompetence om at have konfirmandens ve og vel på sinde. Det handler om at forstå, at det er underviserens opgave – og ansvar – at sætte rammer for samværet, og at man derfor som underviser bør være opmærksom på konfirmandens behov for at blive set, hørt og taget alvorlig.

Børn har ifølge bogen tre grundlæggende psykologiske behov, der skal opfyldes for, at de trives og oplever indre motivation for at engagere sig i fx undervisning. Det er selvbestemmelse, dvs.

muligheden for at få indflydelse; kompetence, altså følelsen af at kunne mestre de udfordringer, man bliver stillet over for; og samhørighed som er oplevelsen af at føle sig holdt af og indgå i positive relationer til underviser/præst og kammerater. Har man det i baghovedet, får man muligvis en klarere forståelse for, hvorfor det nogle gange ikke lykkes at skabe motivation og begejstring for det, man ellers selv syntes var så genialt, og samtidig også en idé om, hvor konflikter og misforståelser kan opstå.

Bogen er primært henvendt til lærere i grundskolen. Den er et nedkog af en Ph.d.-afhandling (Lærerens relations-kompetence – kendetegn, betingelser og perspektiver udgivet på forlaget Dafolo 2017), baseret på forudgående feltarbejde i folkeskoler rundt omkring i landet, og eksemplerne er fra skoleverdenen. Alligevel synes jeg, den er absolut læseværdig og givende også for os som præster. Det er nemt at »oversætte« situationerne fra skolestuen til konfirmandstuen, og mekanismerne er genkendelige i snart sagt alle aldre. Og så har den det bedste udgangspunkt af alle: At børn faktisk altid gerne vil være med og gerne vil holdes af – så selv de sværeste relationer har mulighed for at lykkes, hvis vi gør os umage med at agere relationskompetent.